

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Αθήνα, 24 Δεκεμβρίου 2020

Αριθ. Πρωτ.: 2185 Ε

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Ι.Μαθιουδάκη
Τηλέφωνο: 2131516733
e-mail: ypertns@ypakp.gr

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Ένταξη του ΕΤΕΑΠΕΠ (Επικουρικού Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εταιριών Πετρελαιοειδών) στο αντίστοιχο Τμήμα Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ.

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ. **1546/9.11.2020** Ερώτηση

Σε απάντηση της παραπάνω ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Χάρη Καστανίδη, σχετικά με το αναφερόμενο θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εταιριών Πετρελαιοειδών ιδρύθηκε με το Κανονιστικό Διάταγμα τις 31-12-1943 (ΦΕΚ 21/7.2.1944) με σκοπό, σύμφωνα με το άρθρο 3 του καταστατικού του, «την υποχρεωτική ασφάλιση του πάσης φύσεως έμμισθου προσωπικού των εν Ελλάδι Εταιριών Πετρελαιοειδών ως τούτων νοούμενων των απασχολούμενων κατά κύριο λόγο με την εισαγωγή και εμπορία πετρελαιοειδών εν Ελλάδι».

Με βάση το ν.3655/2008 (Α 58), το Ταμείο εντάχθηκε, από 1-10-2008, στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Ιδιωτικού Τομέα (Τ.Ε.Α.Ι.Τ.), ως Τομέας Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εταιριών Πετρελαιοειδών (Τ.Ε.Α.Π.Ε.Π.).

Στη συνέχεια, με το άρθρο 34 του ν.4052/2012 (Α 41) συστάθηκε το ΕΤΕΑ (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης) σκοπός του οποίου ήταν η παροχή επικουρικής σύνταξης και στο οποίο εντάχθηκαν Φορείς, Τομείς, Κλάδοι και Λογαριασμοί επικουρικής ασφάλισης. Με το άρθρο 36 του ίδιου νόμου, δόθηκε η δυνατότητα εξαίρεσης από την ένταξη στο ΕΤΕΑ Ταμείων ή Τομέων ύστερα από σύνταξη αναλογιστικής μελέτης που θα αποδείκνυε τη βιωσιμότητά τους. Κατ' εφαρμογή της εν λόγω ρύθμισης και μετά την από 4.4.2012 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της πλέον αντιπροσωπευτικής οργάνωσης των ασφαλισμένων (απόφαση του Δ.Σ. της «Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων στα Πετρελαιοειδή Διυλιστήρια και Χημική Βιομηχανία (ΠΟΕΠΔΧΒ)», ο προαναφερθείς Τομέας (ΤΕΑΠΕΠ) μετατράπηκε με την αριθμ. Φ.51020/5358/123/22.2.2013 Υ.Α. (Β 409) σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, **υποχρεωτικής επικουρικής ασφάλισης μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα**, με την επωνυμία «Επαγγελματικό Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εταιριών Πετρελαιοειδών – ΝΠΙΔ» και εγκρίθηκε το Καταστατικό του, με ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του την 1η Μαρτίου 2013.

Το ΕΤΕΑΠΕΠ διέπεται από τις διατάξεις του ν.4052/2012 (Α 41), σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του ν.3029/2002 (Α 160) όπως ισχύουν, από τις διατάξεις των εκάστοτε Υπουργικών Αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των νόμων αυτών καθώς και από το Καταστατικό του και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του. Υπάγεται

στην εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η ασφάλιση στο Ταμείο είναι υποχρεωτική, όπως και στους λοιπούς φορείς επικουρικής ασφάλισης. Οι διατάξεις του καταστατικού του ΕΤΕΑΠΕΠ ως προς τον υπολογισμό των εισφορών εργαζομένου και εργοδότη ακολούθησαν την ασφαλιστική νομοθεσία περί επικουρικής ασφάλισης και συγκεκριμένα τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 2084/1992, σύμφωνα με την οποία: « Η συνολική εισφορά ασφαλισμένου και εργοδότη σε φορείς επικουρικής ασφάλισης, που ασφαλίζουν μισθωτούς, ορίζεται σε ποσοστό 6%, βαρύνει κατά το ½ τον ασφαλισμένο και κατά το υπόλοιπο ½ τον εργοδότη και υπολογίζεται επί των πάσης φύσεως αποδοχών, όπως προσδιορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 22 του παρόντος νόμου. Στην παραπάνω εισφορά υπόκειται και το Δημόσιο ως εργοδότης. Σε περίπτωση συρροής περισσότερων του ενός φορέων επικουρικής ασφάλισης, η υποχρέωση του εργοδότη για καταβολή εισφοράς υφίσταται μόνο για τον ένα φορέα».

Με την παρ. 15 του άρθρου 17 του ν.3144/2003 (Α 111) προβλέφθηκε ότι «από 1.1.2004 θεσπίζεται υπέρ του ΕΤΕΑΠΕΠ έσοδο που ανέρχεται σε ποσοστό 1% (ένα τοις χιλίοις) επί του ετήσιου κύκλου εργασιών των εταιρειών πετρελαιοειδών από εμπορία πάσης φύσεως πετρελαιοειδών προϊόντων, των οποίων το προσωπικό υπάγεται στην ασφάλιση του Ταμείου. Το προκύπτον ποσό κάθε οικονομικής χρήσης καταβάλλεται από τις εταιρείες στο Ταμείο μέσα στο επόμενο έτος σε δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις».

Η ρύθμιση αυτή περιλαμβάνονταν στην παράγραφο 3 του άρθρου 19 του καταστατικού του ΕΤΕΑΠΕΠ και είχε ως εξής: «3.- Εισφορά εργοδοτριών εταιριών, που ανέρχεται σε ποσοστό 1% (ένα τοις χιλίοις) επί του ετήσιου κύκλου εργασιών των εργοδοτριών εταιριών. Το προκύπτον ποσό κάθε οικονομικής χρήσης καταβάλλεται από τις εταιρείες στο Ταμείο μέσα στο επόμενο έτος σε δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Τα παραπάνω ποσά εκπίπτουν κατά το χρόνο καταβολής τους, από τα ακαθάριστα έσοδα των εταιρειών για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών»

Με τη διάταξη όμως της περ. κδ της υποπαραγράφου ΙΑ.3. του πρώτου άρθρου του ν.4254/2014 (Α 85) **καταργήθηκε από 1.1.2015, η διάταξη της παραγράφου 15 του άρθρου 17 του ν.3144/2003 (Α 111)** που αναφέρονταν στην ως άνω περιγραφόμενη εισφορά εργοδοτριών εταιριών υπέρ ΕΤΕΑΠΕΠ, **καθώς και η παράγραφος 3 του άρθρου 19 του Καταστατικού του Ταμείου (Υ.Α. Φ.51020/5358/123/2013).**

2. Αναφορικά με το εάν το ΕΤΕΑΠΕΠ πληρούσε κατ' ελάχιστον τις οικονομικές προϋποθέσεις για τη μετατροπή σε Επαγγελματικό Ταμείο Ασφάλισης σας γνωρίζουμε ότι, η Αναλογιστική Μελέτη, με ημερομηνία αναφοράς 31.12.2012, η οποία υποβλήθηκε τότε στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή προκειμένου να κριθεί αν το Ταμείο πληροί τους όρους εξαίρεσης από το ΕΤΕΑ, στηρίχθηκε στο δεδομένο ότι εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος (περίοδος μετάβασης) έπρεπε να καλυφθεί το έλλειμμα μεταξύ υποχρεώσεων με βάση τα δεδουλευμένα δικαιώματα προς τους ασφαλισμένους και τους δικαιούχους παροχών του Ταμείου και της υπάρχουσας περιουσίας, για τη διατήρηση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας του Ταμείου και την αποκατάσταση της πλήρους ανταποδοτικότητας μεταξύ εισφορών και παροχών, όπως απαιτεί ένα κεφαλαιοποιητικό οικονομικό σύστημα. Ο συντελεστής αποθεματοποίησης (περιουσία/υποχρεώσεις) του Ταμείου την 31.12.2012 ανερχόταν σε ποσοστό 6%, ενώ σήμερα έχει ξεπεράσει το 30% και το έτος 2025 προβλέπεται ότι θα ανέλθει σε ποσοστό 100%, δηλαδή θα έχει ολοκληρωθεί η χρηματοδότηση των υποχρεώσεων και η περιουσία θα ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του Ταμείου.

Επισημαίνεται ότι, πριν την μετατροπή του σε επαγγελματικό Ταμείο, οι συνταξιούχοι λάμβαναν συντάξεις που ήταν υψηλότερες από τις εισφορές που είχαν καταβάλλει στο Ταμείο (επικουρικές συντάξεις ακόμα και άνω των χιλίων ευρώ το μήνα).

Η μεθοδολογία με την οποία εκτιμήθηκε και συνεχίζει να εκτιμάται ο μελλοντικός αριθμός ασφαλισμένων και συνταξιούχων βασίζεται στα δεδομένα του Ταμείου, στους Πίνακες Θνησιμότητας και στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του Καταστατικού του Ταμείου, μεθοδολογία η οποία είναι αναλογιστικά αποδεκτή. Σε κάθε περίπτωση, στη μελέτη στην οποία εφαρμόστηκε κλίμακα μειώσεων από 0-38% επί των ποσών των συντάξεων διατηρήθηκαν τα δεδομένα της ιδρυτικής μελέτης, πλην της οριζόντιας μείωσης του 15% που απαξίωνε τις χαμηλές συντάξεις. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το αναλογιστικά ισοδύναμο αποτέλεσμα των χρηματοροών παρέμενε αμετάβλητο, καθώς δεν λήφθηκαν υπόψη οι περικοπές των γενικών νόμων.

3. Ως προς τη μείωση των συντάξεων, σας γνωρίζουμε ότι, παρά το γεγονός ότι η μείωση του 15%, που προέβλεπε η ιδρυτική αναλογιστική μελέτη, θα εφαρμοζόταν στα ποσά των συντάξεων όπως είχαν διαμορφωθεί **μετά** τις μειώσεις των νόμων ν.3986/2011 (Α 152) και ν.4051/2012 (Α 41) καθώς και το ν.4093/2012 (Α 222), εντούτοις η κλιμακωτή μείωση επιβλήθηκε στα ποσά των συντάξεων όπως είχαν διαμορφωθεί την **31.12.2010**. Επίσης, το ποσοστό μείωσης 38% εφαρμόστηκε μόνο σε ποσά συντάξεων που ξεπερνούσαν τα 800€, ενώ δεν επιβλήθηκαν μειώσεις σε συντάξεις κάτω των 100€. Η εφαρμογή αυτής της κλίμακας μειώσεων από το Ταμείο έγινε με τη σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής ως δικαιότερη για την προστασία των χαμηλοσυνταξιούχων.

Προς αποσαφήνιση των ανωτέρω παρατίθεται το παρακάτω παράδειγμα:

-ένας συνταξιούχος με μηνιαία σύνταξη 800€ θα είχε μείωση 10% σύμφωνα με το Ν. 3986/2011 ($800\text{€} - 10\% = 720\text{€}$), επί του μειωμένου ποσού (720€) θα επιβαλλόταν η μείωση 20% του Ν. 4051/2012 ($720\text{€} - 20\% = 576\text{€}$) και επί του ποσού αυτού (576€) θα επιβαλλόταν μείωση 15% δυνάμει της ιδρυτικής αναλογιστικής μελέτης, ήτοι το τελικό ποσό θα διαμορφωνόταν στα 489,60€. Με βάση όμως την τροποποιητική μελέτη που οι μειώσεις υπολογίσθηκαν με τον πίνακα της κλίμακας στο εν λόγω παράδειγμα το αρχικό ποσό των 800€ θα διαμορφωνόταν **τελικά σε 496€** ($800\text{€} - 38\% = 496,00\text{€}$). Από το παράδειγμα αυτό προκύπτει ότι ακόμα και στα ανώτερα κλιμάκια της μείωσης, η πλειοψηφία των συνταξιούχων δεν ζημιώθηκε, ενώ προστατεύθηκαν οι χαμηλοσυνταξιούχοι.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να διευκρινισθεί ότι η αρχή της ισότητας των μελών επιβάλλει, οι μειώσεις του προγράμματος χρηματοδότησης να εφαρμόζονται στο σύνολο των συνταξιούχων που συνταξιοδοτούνται εντός του χρονικού ορίζοντα του προγράμματος αυτού. Προκειμένου να διατηρείται η ίση αντιμετώπιση των μελών του Ταμείου μεταξύ σημερινών και μελλοντικών συνταξιούχων, η εφαρμογή των μειώσεων του προγράμματος χρηματοδότησης πρέπει να γίνεται και στα δεδουλευμένα δικαιώματα των εργαζομένων και στις παροχές των ήδη συνταξιούχων, πρακτική η οποία έχει ελεγχθεί και εγκριθεί για την ορθότητά της από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή.

Σημειώνεται ότι ο ισχυρισμός, πως ένα Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης θα πρέπει να καταβάλλει υψηλότερες συντάξεις από το πρώην ΕΤΕΑΕΠ (νυν κλάδος επικουρικής ασφάλισης e-ΕΦΚΑ), είναι αβάσιμη σε σχέση με την ισχύουσα νομοθεσία. Παρόλα αυτά, από τις χρηματοροές των αναλογιστικών μελετών του Ταμείου, εκτιμάται ότι ο συντελεστής αποθεματοποίησης, μετά την

μεταβατική περίοδο 2012-2025 της αποκατάστασης της δίκαιης και ίσης αντιμετώπισης σημερινών και μελλοντικών γενεών, θα υπερβεί το 100%. Αυτό δείχνει ότι μετά το χαμηλότερο σημείο που θα φτάσει η μέση σύνταξη το έτος 2025 (έτος πλήρους χρηματοδότησης), η μέση σύνταξη αναμένεται να αρχίσει να αυξάνεται. Επιπλέον σημειώνεται ότι, η περιουσία του Ταμείου την 31/12/2012 ήταν 18 εκ. ευρώ και σήμερα, ανέρχεται σε 36 εκ. ευρώ.

4. Αναφορικά με τις οικονομικές επιπτώσεις από την κατάργηση της εισφοράς 1% των εργοδοτριών εταιριών ως εσόδου στο Ε.Τ.Ε.Α.Π.ΕΠ.-Ν.Π.Ι.Δ. αναφέρεται ότι οι χρηματοροές του Ταμείου μειώθηκαν σημαντικά όταν, από 1.1.2015, με την προαναφερθείσα διάταξη του ν.4254/2014 **καταργήθηκε** η εισφορά του αρ. 17 παρ. 15 του Νόμου 3144/2003, η οποία αποτελούσε σημαντικό μέρος των συνολικών εσόδων του Ταμείου. Ωστόσο μέρος της απώλειας αυτής, καλύφθηκε με την αύξηση - μετά τη συμφωνία των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των εργοδοτών και των εργαζομένων- κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες της καταβαλλόμενης εργοδοτικής εισφοράς (από 5% για τους παλιούς ασφαλισμένους σε 7% και από 3% για τους νέους ασφαλισμένους σε 5%) η οποία συμπεριλήφθηκε στο άρθρο 19 της αριθ. Δ16/Φ.51020/36258/900/29.6.2018 απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Στο πλαίσιο πάντως της συνετούς και διαφανούς οικονομικής διαχείρισης του Ταμείου, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για την εξασφάλιση των δικαιωμάτων των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ